

Wędrowiec Świętokrzyski

Miesięcznik Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach • nr 30 • luty 2009 • czasopismo bezpłatne

Temat miesiąca

Transplantologia = życie

Kampania wojewody

„Przedszkolak”

Kursy samoobrony

„Kobieta-silna płeć”

W numerze

Styczniowy przegląd wydarzeń	3
Temat miesiąca	4
Kampania wojewody	6
Wieści z urzędu	7
Z Unią na Ty	8
Handel pod nadzorem	8
Policjanci podsumowali roczną pracę	9
Samoobrona dla kobiet	9
Kulturalny eksport	10
Poznaj świętokrzyskie zakątki	10
Warto przeczytać	11
Warto posłuchać	11
Co? Gdzie? Kiedy?	12
Przepisy kulinarne	12

Fotofelieton

„Za parę dni to się dopiero zacznie: wywiady, autografy, wizyty w zakładach pracy..” – rozmarzył się Bartek.

Konkurs dla czytelników

Rozwiązanie konkursu z poprzedniego numeru:

Przegrana bitwa z Tatarami stoczona została pod Chmielnikiem.

Bitwa była jednym z ważnych epizodów europejskiej ekspansji Mongołów w XIII wieku. W marcu 1241 rozpoczęło się jednoczesne uderzenie zagonów tatarskich na Polskę i na Węgry. Oddziały pod wodzą Batu-chana rozdzieliły się w rejonie Sandomierza i ruszyły na Kujawy oraz na Kraków. Zadanie powstrzymania nieprzyjaciela zmierzającego w kierunku Krakowa przypadło wojskom wojewody krakowskiego Włodzimierza i wojewody sandomierskiego Pakosława.

Do walki doszło rankiem 18 marca 1241 roku pod Chmielnikiem, w miejscu noszącym nazwę Wesołe Pole. Starcie zakończyło się klęską wojsk polskich – górę wzięła taktyka Tatarów: po manewrze „pozorowanej ucieczki” nastąpiła rozstrzygająca faza bitwy. Na zdezorientowanych Polaków uderzył odwodowy oddział mongolski. Rozerwany szyk sił polskich podzielił się na dwie grupy. Pierwsza pod naporem Mongołów rozpierzchnęła się, druga w zachowanym szyku bojowym wycofała się w kierunku północnym, gdzie dzień później stoczyła krwawą bitwę pod Tarczkiem.

Tatarzy zdobyli następnie Kraków (28 marca 1241 r.) i ruszyli na Śląsk. Po zdobyciu Wrocławia i po zakończonej klęską wojsk polskich bitwie pod Legnicą (9 kwietnia 1241), w której poległ Henryk II Pobożny, Tatarzy przechodząc przez Morawy połączyli się z głównymi siłami na Węgrzech.

Nagrodę w naszym konkursie otrzymuje p. Krzysztof Proboszcz. Gratulujemy!

Nasze kolejne pytanie:

Urodzony na Ziemi Sandomierskiej, wybitny poeta polskiego baroku, jako historiograf brał udział w od-sieczki wiedeńskiej. O kim jest mowa?

Na odpowiedzi czekamy do 25 lutego 2009 roku, pod numerem telefonu 342 12 44 lub pod adresem poczty elektronicznej anna.zmudzinska-salwa@kielce.uw.gov.pl (prosimy o podanie imienia i nazwiska oraz telefonu kontaktowego).

Wśród czytelników, którzy udzielą prawidłowych odpowiedzi, rozlosujemy nagrody.

Wydawca:

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach
Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
www.kielce.uw.gov.pl
tel. 041 344 29 56, fax 041 344 48 32
e-mail: wojewoda@kielce.uw.gov.pl

Miesięcznik redaguje Biuro Prasowe Wojewody
tel. 041 342 12 44

(Agata Wojda – rzecznik prasowy wojewody)
e-mail: agata.wojda@kielce.uw.gov.pl

Skład i łamanie: Color Press Wydawnictwo
www.colorpress.com.pl

Styczniowy przegląd wydarzeń

...
Nagrody laureatom konkursu plastycznego „Święto 11 listopada w Kielcach” wręczyła wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. Konkurs został ogłoszony przez wojewodę oraz Kielecki Ochotniczy Szwadron Kawalerii im. 13 Pułku Ułanów Wileńskich. Celem inicjatywy było popularyzowanie idei patriotycznych wśród mieszkańców, zainteresowanie kielczan świętami narodowymi oraz spowodowanie, aby dzieci od najmłodszych lat widziały i uczyły się postawy patriotycznej. Do konkursu nadesłano 86 prac. Komisja oceniała ujęcie merytoryczne, wkład pracy dzieci w wykonanie pracy oraz oryginalność i estetykę pracy. Nagrody wręczono w trzech kategoriach wiekowych.

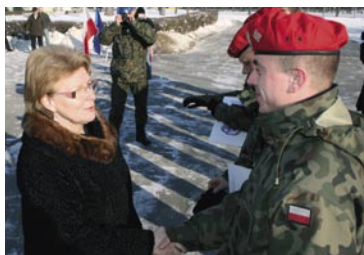

...
Z dyrekcją oraz uczniami Szkoły Podstawowej w Racyczach spotkał się wicewojewoda Piotr Żołądek.

Podczas spotkania przekazano środki finansowe, które zostaną przeznaczone na remont sali gimnastycznej placówki. Pieniądze zostały zebrane przez sędziów, którzy wzięli udział w Mistrzostwach Polski Sędziów Piłkarskich. Młodzież otrzymała również komplety sportowych upominków, ufundowane przez uczestników mistrzostw oraz Świętokrzyski Związek Piłki Nożnej.

...
W uroczystości pożegnania X zmiany Polskiego Kontyngentu Wojskowego EUFOR wyjeżdżającej na misję do Bośni i Hercegowiny uczestniczyła wojewoda. Zmiana liczy 210 żołnierzy, którzy przez pół roku pełnić będą służbę pokojową na Bałkanach. Do zadań polskiego kontyngentu będzie należało zapewnienie bezpiecznych warunków dla władz lokalnych do wprowadzania postanowień porozumienia pokojowego, utrzymanie i akcentowanie obecności wojskowej oraz zapewnienie swobody ruchu w strefie odpowiedzialności. Polscy żołnierze będą również realizować zadania związane z likwidacją nielegalnych składów broni, patrolowaniem strefy odpowiedzialności oraz z organizacją punktów kontrolnych.

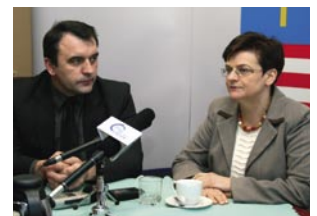

...
Wojewoda świętokrzyski oraz Ambasador Francji w Polsce Francois Barry Delongchamps i Konsul Generalny Francji Pascal Vagogne złożyli wieńce i zapalili znicze przed pomnikiem ofiar Pogromu Żydowskiego w Kielcach z 1946 roku oraz pomnikiem ku czci kieleckich Żydów zamordowanych w obozie zagłady w Treblince. Francuskim dyplomatom towarzyszył uznany pisarz i autorytet w dziedzinie obrony praw człowieka Marek Halter.

...
Kolejna impreza z cyklu „Głośnych czytań nocą”, tym razem pod hasłem „Legends Monte Carlo”, odbyła się w kieleckim Antykwariacie Naukowym im. Andrzeja Metzgera. W wieczornym spotkaniu wzięła udział wojewoda. Pomysłodawcą 36. Głośnego Czytania Nocą był Ryszard Mikurda, regionalista i znawca sportu motorowego. Do antykwariatu, oprócz wielu miłośników motoryzacji, przybyli goście specjaliści. Swymi sportowymi wspomnieniami podzielili się z publicznością: Longin Bielak – 10-krotny uczestnik Rajdu Monte Carlo, wielokrotny mistrz Polski oraz mistrzowie kierownicy – Grzegorz Chmielewski i Grzegorz Romański. Czytający przypomnieli postaci wielu słynnych zawodników startujących w Rajdzie Monte Carlo, m.in. kielczanina Jerzego Nowaka, który w 1935 roku zajął 11 pozycję (jest to do dziś najlepsze miejsce Polaka w historii Rajdu).

...
Plany Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz zmiany programowe w szkołach były tematami konferencji z udziałem wiceminister edukacji Krystyny Szumilas. Spotkaniu przewodniczył wicewojewoda Piotr Żołądek. - Spotkanie jest okazją do przedstawienia nowego wątku dialogu społecznego. Płaszczyzna porozumienia będzie opierać się na współpracy z samorządami, z których pozyskiwana będzie wiedza na temat funkcjonowania systemu oświaty. - mówił wicewojewoda. O planach ministerstwa i zmianach programowych w szkołach poinformowała wiceminister Szumilas. - Jesteśmy w ważnym i istotnym dla edukacji momencie. To przeddzień wprowadzania zmian dotyczących m.in. podstaw programowych czy też zmiany wieku szkolnego. Reforma polegać będzie na korygowaniu i doskonaleniu dotychczasowego systemu oświaty - podkreśliła wiceminister.

Temat miesiąca

Transplantologia = Życie

„Straciłam najbliższą osobę, ale zrobię wszystko, aby teraz uratować kogo innego” – myślałem, że się prześlyszałem. Takie zdanie dotarło do moich uszu kiedy kilka miesięcy temu odwiedzałem w szpitalu chorą koleżankę. Zatrzymałem się na chwilę, to roztrzęsiona kobieta podpisywała deklarację zgody na pobranie narządów od zmarłego przed chwilą syna. Młody mężczyzna zginął w wypadku. W kolejce po jego zdrowe serce, nerki, wątrobę czekało w tym momencie wielu chorych...

Takie przypadki, jak opisany przeze mnie na początku, nie należą niestety do częstych. Jako zwolennik pobierania narządów od zmarłych osób wiele razy zastanawiałem się dlaczego tak jest. Zależy to od niechęci ludzi czy też tylko ze zwykłego niedoinformowania? Za każdym razem stało na niedoinformowaniu.

Co to jest przeszczep i czemu służy?

Przeszczepianie narządów jest metodą ratowania życia chorego, który potrzebuje zdrowego narządu, aby żyć. Metoda ta polega na wszczepianiu biorcy narządu lub tkanek pochodzących od innego człowieka. Przeszczepić można rogówkę, serce, płuca, wątrobę, trzustkę, nerki, jelita, szpik kostny, kości oraz skórę. Najczęściej przeszczepianymi organami są serce i nerki.

Przeszczep serca

To operacja kardiologiczna stosowana w skrajnych postaciach kardiomiopatii, choroby niedokrwiennej serca oraz choroby zastawek serca. Rzadziej w innych przypadkach. Polega na pobraniu serca krótko po śmierci dawcy i przeszczepieniu go oczekującemu choremu. Jest to poważna operacja związana z licznymi powikłaniami i dużym ryzykiem operacyjnym. Rozwój medycyny sprawia jednak, że wzrasta liczba pacjentów przeżywających zabieg.

Największy postęp przyniosły leki hamujące tzw. odrzut przeszczepionego serca (gdy organizm chorego nie akceptuje obcego serca i niszczy je). Obecnie przeżywalność w rok po zabiegu wynosi 80%, wynika z tego, że 80 chorych na 100 przeżywa. Pomimo ryzyka i powikłań, operacja przynosi większości chorych znaczną poprawę jakości życia wyrażającą się głównie zwiększeniem wydolności wysiłkowej.

Rocznie na całym świecie wykonuje się około 2000 przeszczepów serca. Do zabiegu powinien pacjenta zakwalifikować lekarz kardiolog, pod warunkiem, że stwierdzi brak innej możliwości leczenia („by-passy”, wszczepienie sztucznej zastawki). Kwalifikowane są dwie grupy pacjentów: chorzy przebywający w szpitalu w ciężkim stanie oraz chorzy „ambulatoryjni” z ciężką chorobą

serca na granicy wydolności, która pozwala im jeszcze na przebywanie w domu. Aby zakwalifikować chorego do przeszczepu, należy wykonać: koronarografię, ECHO serca, cewnikowanie prawostronne i kilka razy testy wysiłkowe z tzw. analizą gazów oddechowych. Następnie chorzy są przygotowywani przez lokalne ośrodki kardiologiczne, a następnie przekazywani są do ośrodków transplantacyjnych

Jest jednak wiele przeciwwskazań do tego zabiegu ze względu na duże ryzyko operacyjne i późniejsze powikłania. Zalicza się do nich m.in.: zaawansowany wiek (powyżej 65 lat), cukrzyca, niewydolność nerek i wątroby, chorobę nowotworową, alkoholizm i AIDS.

Przeszczep nerki

Niewydolność nerek jest coraz częstszym problemem zdrowotnym w krajach rozwiniętych. Wynika to z wielu czynników, między innymi: zwiększenia częstości występowania nadciśnienia tętniczego i cukrzycy oraz powszechnego stosowania leków, które mogą uszkadzać nerki.

Choroby nerek często rozpoznawane są późno, ponieważ zwykle ich objawy są bagatelizowane. Dlatego w tym przypadku bardzo ważna jest profilaktyka, natomiast leczenie niewydolności nerek powinno być prowadzone w specjalistycznych poradniach. Postępująca choroba nerek może doprowadzić do ich schyłkowej niewydolności, a wtedy konieczne jest stosowanie leczenia zastępczego czynności nerek

Istnieją dwie metody leczenia nerkozastępczego: przeszczepienie nerki lub dializoterapia. Pacjenci po przeszczepieniu nerek mają znacznie lepszą jakość i długość życia niż pacjenci dializowani – stąd wniosek, że przeszczepianie nerek powinno być preferowaną metodą leczenia schyłkowej niewydolności nerek. Dlatego też słyszy się coraz więcej głosów, że każdy pacjent ze schyłkową niewydolnością nerek powinien być brany pod uwagę jako potencjalny kandydat do przeszczepienia nerki, o ile nie występują u niego przeciwwskazania do tego zabiegu.

W większości przypadków narządy do przeszczepiania pobiera się od osób zmarłych po stwierdzeniu nieodwracalnego uszkodzenia mózgu tzw. śmierci mózgu jednak w krajach rozwiniętych znaczną część stanowią przeszczepy nerek od dawców żywych.

Promowanie transplantologii

Do rozpowszechniania idei transplantologii jako narzędzia w walce z wieloma poważnymi schorzeniami dołączyła również wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. „Przeszczep to drugie życie” to hasło kampanii społecznej wojewody dotyczącej pobierania i przeszczepiania

narządów. Celem akcji, która rozpocznie się w lutym i potrwa do listopada, jest zwiększenie społecznego poparcia dla idei medycyny transplantacyjnej, promocja i upowszechnienie tzw. oświadczeń woli, upowszechnienie transplantologii rodzinnej, promocja krwiodawstwa i dawstwa szpiku oraz przekonanie szeroko pojętego środowiska medycznego do idei transplantologii.

Kampania rozpocznie się konferencją w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim, którą zaplanowano na 10 lutego. Podczas spotkania, w którym udział wezmą przedstawiciele medycyny transplantacyjnej oraz świętokrzyskich placówek oświatowych, przedstawiony zostanie program edukacyjny nt. transplantologii oraz przykładowe konspekty lekcji wychowawczych dotyczących przeszczepów narządów. W marcu natomiast zaplanowano otwarte spotkanie ze studentami Wydziału

Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. W jego trakcie zostanie ogłoszony konkurs na pracę magisterską dotyczącą transplantologii, którego rozwiązanie nastąpi w przyszłym roku.

Kwiecień stanie pod znakiem targów rehabilitacyjnych w Targach Kielce, które połączone będą z działaniami skierowanymi do osób niepełnosprawnych. W ich trakcie odbędzie się również koncert Fundacji Anny Dymnej. Kolejną dużą imprezą związaną z kampanią wojewody zaplanowano na wrzesień. Na jednym z kieleckich stadionów zostanie zorganizowany dzień sportowy z czynnym udziałem osób po przeszczepach.

Oprócz imprez w ciągu trwania całej kampanii, od lutego do listopada, odbywać się będą spotkania w miastach powiatowych w całym regionie, w których znajdują się znaczące ośrodki leczenia szpitalnego. Spotkania odbywać się będą w dwóch wariantach. Pierwszy to debata

z licealistami, podczas którego wojewoda, specjaliści oraz osoby po przeszczepach będą rozmawiać nt. idei transplantologii oraz rozdawać będą specjalne oświadczenia woli, które umożliwiają pobranie narządów po śmierci. Drugi wariant to spotkanie ze środowiskiem medycznym, które organizuje dyrektor danego szpitala, w którym będzie uczestniczył także ksiądz prowadzący szpitalną kaplicę. Spotkanie będzie okazją do merytorycznej dyskusji oraz zachęcenia do podjęcia tematu transplantologii w codziennej pracy.

Podczas wszystkich spotkań rozdawane będą tzw. oświadczenia woli oraz ulotki informacyjne.

Patronat honorowy nad kampanią objęło Ministerstwo Zdrowia, patronat merytoryczny - prof. Wojciech Rowiński - Krajowy Konsultant ds. Transplantologii. Partnerami akcji są: Polska Unia Medycyny Transplantacyjnej, Stowarzyszenie Osób z Niewydolnością Nerek „Sztuczna Nerka” w Kielcach, Polskie Stowarzyszenie Sportu Po Transplantacji, Stowarzyszenie Transplantacji Serca - Koło w Zabrzu, Stowarzyszenie Przeszczepionych Serc w Warszawie, Świętokrzyska Izba Lekarska, Bank Tkanek, Stacja Krwiodawstwa, Targi Kielce.

KAMPANIA WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Przeszczep to drugie życie!

Transplantologia to zagadnienie ogólnomedyczne ale też indywidualna sprawa sumienia każdego z nas. Pamiętajmy, że przeszczep może uratować życie drugiego człowieka.

Bożentyna Pałka - Koruba

Partner Merytoryczny:

prof. Wojciech Rowiński - Krajowy Konsultant ds. Transplantologii

Partnerzy akcji:

- Polska Unia Medycyny Transplantacyjnej

- Stowarzyszenie Osób z Niewydolnością Nerek

„SZTUCZNA NERKA” w Kielcach

Patronat honorowy:

- Ministerstwo Zdrowia

Ministerstwo Zdrowia

Kampania wojewody

23 lutego rozpocznie się druga edycja kampanii wojewody Bożentyny Pałki-Koruby pod hasłem „Przed-szkolak”.

Celem akcji jest budowanie i kształtowanie postaw patriotycznych dzieci przedszkolnych w kontekście dziedzictwa kulturowego regionu oraz dodatkowo zwrócenie uwagi na potrzebę właściwej higieny jamy ustnej i prawidłowego odżywiania.

Kampania skierowana jest do dzieci w wieku od 3 do 6 lat z przedszkoli publicznych oraz alternatywnych z miast i obszarów wiejskich gmin województwa świętokrzyskiego. W ramach akcji w wytypowanych przedszkolach przeprowadzone zostaną spotkania tematyczne z udziałem wojewody oraz zaproszonych gości, przekazywane będą również materiały edukacyjne dla przedszkolaków.

Do udziału w inicjatywie wojewoda zaprosiła wszystkie lokalne samorządy z regionu. Aby wziąć udział w kampanii, każde przedszkole musi wcześniej zgłosić swój akces wg wzoru dostępnego na stronie internetowej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego (www.kielce.uw.gov.pl). Zgłoszenia należy przesyłać do 13 lutego.

Tegoroczną edycję akcji „Przed-szkolak” zakończy rozstrzygnięcie konkursu pn. „Świętokrzyskie – moja mała ojczyzna” i wręczenie nagród zwycięzcom.

Podobnie było w roku ubiegłym. Przedszkola odwiedzali na zmianę wojewoda oraz wicewojewoda Piotr Żółdek. Z przedstawicielami rządu w naszym województwie miały okazję spotkać się m.in. dzieciaki z Pińczowa i Morawicy. Na początek każdego ze spotkań dzieci przygotowywały wierszyki i piosenki, w których śpiewały o Unii Europejskiej i województwie świętokrzyskim. Specjalnie dla zaproszonych gości tańczyły też Poloneza. Po tak wspaniałych wstępach wicewojewoda opowiadał im o swojej pracy w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim oraz o tym jak ważna jest służba ojczyźnie. Wojewoda, wraz ze strażakami Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej, przypominała natomiast o bezpieczeństwie i używaniu numeru alarmowego 112 w razie jakiegokolwiek wypadku.

Z dziećmi rozmawiali również ułani z Kieleckiego Ochotniczego Szwadronu Kawalerii. Pokazywali maluchom swoje mundury, strzelby i szable. Przedszkolaki miały też okazję spróbować swoich sił na ułańskiej trąbce i pobawić się w dowódców gwizdząc sygnały komend na oficerskim gwizdku.

Na koniec każdy otrzymał specjalne książeczki dotyczące patriotyzmu, w których można znaleźć ciekawostki o naszym regionie i Europie.

Wieści z urzędu

Powstają domy dla dzieci

Budowę trzech nowych domów dla dzieci z domu dziecka w Łoniowie odwiedził wicewojewoda Piotr Żołądek.

Obecnie podopieczni placówki mieszkają w starym zabytkowym pałacyku, który niestety nie spełnia wszystkich standardów. Od marca zeszłego roku wojewoda poprzez Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego, we współpracy ze starostą sandomierskim, prowadzili działania na rzecz pozyskania środków na budowę trzech domów, z których w każdym mogłoby zamieszkać 10-14 dzieci. Wspólnie udało się wygospodarować 1 mln 100 tys. zł - 100 tys. zdobył Wydział Polityki Społecznej ŚUW, a 1 mln starosta sandomierski, dzięki poparciu wojewody, otrzymał z rezerwy ogólnej premiera.

W tej chwili podopieczni domu dziecka oraz kadra wychowawcza przygotowani są do przeprowadzki i nowych standardów. Wykonawca ma czas na zbudowanie domów do listopada, jednak wiele wskazuje na to, że dzieci będą mogły w nich zamieszkać jeszcze przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego.

Spotkanie mediacyjne

O konflikcie w Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu Dziecięcym w Kielcach rozmawiano podczas styczniowego spotkania mediacyjnego w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim.

Tło konfliktu pracowników medycznych szpitala z jego władzami stanowią rozbieżności związane z organizacją pracy. Podczas spotkania doszło do rozmów między zważnionymi stronami, które przedstawiły swoje argumenty i nakreśliły swoje oczekiwania. Zapowiedziano też kolejne rozmowy.

W spotkaniu wzięli udział wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba i wicewojewoda Piotr Żołądek, konsultant krajowy w chirurgii dziecięcej, Piotr Kaliciński, Grzegorz Świercz, pełnomocnik wojewody ds. ochrony zdrowia, dyrektor Świętokrzyskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ, Zofia Wilczyńska oraz przedstawiciele stron konfliktu.

„Pod dachem Afryki”

Wystawę fotograficzną „Pod dachem Afryki” można oglądać w holu Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego do końca lutego.

Prezentowane zdjęcia to efekt udziału Karoliny Łebek, mieszkanki podkieleckiej Wolicy, w wolontariackim projekcie edukacyjnym w Tanzanii. Karolina wyjechała do Afryki w ramach projektu fundacji Simba Friends i programu MSZ Polska Pomoc. W ciągu dwóch miesięcy, które spędziła w miasteczku Moshi u stóp Kilimandżaro, jako wolontariuszka uczyła urzędników i nauczycieli podstaw informatyki. Wyprawę objęła swym patronatem wojewoda świętokrzyski.

„Solidna Firma 2008”

Certyfikaty „Solidna Firma 2008” ośmiu przedsiębiorstw z regionu świętokrzyskiego wręczył wicewojewoda Piotr Żołądek. W Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim odbył się Finał Regionalny VII edycji Programu.

Program „Solidna Firma” istnieje od 2002 r. Przedsięwzięcie to na dobre wpisało się w rzeczywistość polskiej gospodarki, jako „lobby czystego biznesu”, łącząc w sobie kilka podstawowych elementów, czyli m.in. certyfikuje przedsiębiorstwa pod względem rzetelności i wyróżnia je prestiżowym godłem Solidna Firma, promuje i wspiera budowę pozytywnego wizerunku firm działających zgodnie z zasadami etyki oraz tworzy środowisko dla odpowiedzialnego partnerstwa i współpracy.

W tym roku certyfikaty otrzymało 8 świętokrzyskich firm: Europejskie Centrum Pomocy Poszkodowanym Sp. z o.o. Starachowice, Firma Handlowo Usługowa „Sprzętkom” Krzysztof Seweryn Staszów, Paleo-3 Katarzyna Śliwa Kazimierza Wielka, PPUH Perfopol sp. z o.o. ZPChR. Starachowice, Pretorius sp. z o.o. Kielce, Targi Kielce sp. z o.o., Zakład Armatury „Chemar” sp. z o.o. Kielce, Zakłady Mechaniczne Bifamet sp. z o.o. w Jędrzejowie.

Z Unią na Ty

Nowe kwalifikacje szansą na rozwój

W dzisiejszym świecie, gdy informacja stała się najbardziej pożądanym towarem, zdobywanie nowych kwalifikacji jest rzeczą niezbędną, często determinującą naszą przyszłość. Wydawać by się mogło, że szkolenia i związane z nimi poszerzanie własnych umiejętności wiąże się z poniesieniem znacznych wydatków. Wystarczy rozejrzeć się jednak, bo na rynku pojawiło się szereg instytucji edukacyjnych, których oferta dla uczestników jest bezpłatna, a finansowana ze środków unijnych. Pierwsze szkolenia, które nieśmiało raczkowały na rodzimym rynku, w ostatnim okresie nabrały wyraźnego rozpędu.

Zakres oferty edukacyjnej jest obecnie bardzo bogaty. Skorzystać z niej mogą zarówno osoby zatrudnione na podstawie umowy cywilno-prawnej (umowa o pracę, zlecenie, o dzieło itp.), jak również osoby bezrobotne czy nastawione na reorientację zawodową (np. osoby odchodzące z rolnictwa). Szkolenia mają formę weekendowych zajęć, cotygodniowych zjazdów lub też odbywają się w dni powszednie w godzinach popołudniowych. Uczestnicy otrzymują materiały dydaktyczne, poczęstunek, a w trakcie dłuższych zajęć ciepły posiłek. Istnieje również możliwość ubiegania się o zwrot kosztów dojazdu w przypadku, gdy szkolenie odbywa się poza miejscem zamieszkania. Tematyka szkoleń jest bardzo imponująca. Można rozpocząć lub kontynuować naukę języka obcego (do wyboru jest z reguły język: angielski, niemiecki, francuski, hiszpański, włoski czy rosyjski) lub podnieść kwalifikacje i zdobyć wiedzę m.in. z zakresu zarządzania, marketingu, reklamy czy informatyki.

Bardzo atrakcyjną ofertą edukacyjną są też studia podyplomowe, współfinansowane ze środków unijnych. Ich problematyka często dotyczy właśnie zagadnień z dziedziny funduszy europejskich. Można zdobyć wiedzę na temat samego pozyskiwania środków, tworzenia wniosków aplikacyjnych, realizacji przedsięwzięć oraz ich rozliczania. Wiedza taka może być poważnym atutem na rynku pracy w czasach, gdy niemal każda instytucja i przedsiębiorstwo ma w swoich planach rozwojowych sięgnięcie po pieniądze z Unii. Studia z reguły trwają dwa semestry i kończą się napisaniem oraz obroną pracy dyplomowej.

Nabór na studia rozpoczyna się na kilka miesięcy przed rozpoczęciem roku akademickiego, natomiast oferta szkoleniowa dostępna jest przez cały rok, zaś nabory odbywają się cyklicznie. Informacji o możliwości ich odbycia należy szukać na portalach internetowych instytucji (szkół wyższych, ośrodków doskonalenia zawodowego, szkół językowych, agencji doradztwa zawodowego). Zawsze warto inwestować w siebie, szczególnie jeśli ta inwestycja nie obciąża naszej kieszeni.

Handel pod nadzorem

Inspekcja Handlowa, legitymująca się ponad półwiekowym doświadczeniem w społecznej służbie czuwa nad przestrzeganiem reguł gry rynkowej, bezpieczeństwem produktów, uczciwością kontaktów na linii producent – sprzedawca – konsument.

Jako organ kontrolny o szerokich kompetencjach i - co cieszy - utrwalonym autorytecie w opinii publicznej - stoi na straży interesów tych, którzy za uczciwie zarobione pieniądze chcą mieć gwarancję nabycia towaru pełnowartościowego, odpowiadającego europejskim standardom i normom jakościowym, dobrze oznakowanego i sprzedanego zgodnie ze sztuką handlu.

Spełnieniu tych wymagań teoretycznie wystarczałoby przestrzeganie przepisów prawa, zwłaszcza ustawy o sprzedaży konsumenckiej. W praktyce zaś wciąż zdarzają się amatorzy szybkiego zarobku cudzym kosztem - sprzedawcy złych jakościowo, pozbawionych certyfikatów wyrobów, towarów niebezpiecznych i podrobionych, przeterminowanej żywności, złych paliw itd.

Konsument nie jest jednak bezradny. Inspekcja Handlowa służy mu szeroko rozwiniętym, poradnictwem, gotowością do szybkiego reagowania na skargi, prowadzeniem działalności mediacyjnej i polubownych sądów konsumenckich, korzysta wreszcie ze środków represyjnych wobec nierzetelnych przedsiębiorców. Wyposażona jest w niezbędne kompetencje prawne i narzędzia kontrolne.

Działalność kontrolną Inspekcja Handlowa prowadzi w określonych prawem dziedzinach poprzez kontrolę spełniania przez wyroby zasadniczych lub innych wymagań w systemie oceny zgodności, kontrolę ogólnego bezpieczeństwa produktu, kontrolę w zakresie funkcjonującego w UE systemu szybkiej wymiany informacji o produktach niebezpiecznych, kontrolę jakości paliw, kontrolę innych produktów przemysłowych oraz wszelkiego rodzaju usług, kontrolę w handlu detalicznym i hurtowym artykułów rolno-spożywczych, a także kontrolę sprzedaży prowadzonej na odległość.

Prowadzimy również bezpośrednią pomoc konsumentom poprzez poradnictwo konsumenckie, mediację między konsumentem a przedsiębiorcą, prowadzenie Stałego Polubownego Sądu Konsumenckiego. Wszystkie te formy pomocy są oczywiście bezpłatne.

Zapraszamy do siedziby Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Kielcach na ul. Sienkiewicza 76 (II piętro) od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30, tel. 041 366-19-41, fax. 041 366-22-34. Można się z nami kontaktować również poprzez stronę internetową: wiihkielce.prot.pl lub pocztę elektroniczną: wiih.kielce@pro.onet.pl

Mariusz Burchart
Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej

Policjanci podsumowali roczną pracę

- *Tak naprawdę to, czy wykrywalność wzrośnie o jeden procent, czy spadnie o dwa, nie jest tak istotne jak to, czy mieszkańcy czują się bezpiecznie. Dlatego 2009 rok poświęcimy na to, aby to poczucie bezpieczeństwa wzrosło jeszcze bardziej* – tak zakończył roczną naradę podsumowującą 12 miesięcy pracy stróżów prawa Świętokrzyski Komendant Wojewódzki Policji Mirosław Schossler.

Spotkanie odbyło się w styczniu i oprócz przedstawicieli policji wzięła w nim udział także wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. Świętokrzyscy funkcjonariusze mają uzasadnione powody do zadowolenia. Ogólnopolskie statystyki jednoznacznie wskazują, że nasze województwo jest jednym z najbardziej bezpiecznych w kraju. Na taki stan rzeczy wpływ mają głównie zdarzenia o charakterze kryminalnym i gospodarczym, których liczba znacznie się zmniejszyła.

Także na drogach województwa świętokrzyskiego jest znacznie spokojniej. W porównaniu z 2007 rokiem o 3% spadła liczba wypadków drogowych, a ponad 7 tysięcy pijanych kierowców zostało zatrzymanych przez funkcjonariuszy, zanim ich bezmyślność doprowadziła do tragedii na drodze.

Świętokrzyscy policjanci odnotowali także spadek liczby tzw. przestępstw stwierdzonych z 40.561 w 2007 roku

do 34.606 w 2008 roku. Zmniejszyła się również liczba przestępstw o charakterze gospodarczym - z 10.165 w roku 2007 do 9.047 w roku 2008 oraz kryminalnym - z 22.620 do 17.599. Ale to nie jedyne sukcesy - znacznie bowiem wzrósł odsetek przestępstw wykrywanych. Za rok ubiegły wynosi on w województwie świętokrzyskim 77,3%, w skali kraju odsetek ten wynosi 65,9%. Jak zapowiedział Świętokrzyski Komendant Wojewódzki Policji Mirosław Schossler, na 2009 rok głównymi celami świętokrzyskiej policji będzie dalsze zmniejszenie liczby wypadków na drogach, walka z przestępczością narkotykową oraz pseudokibicami.

Samobrona dla kobiet

„Kobieta - silna płeć” to tytuł kampanii, którą promować będą wspólnie wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba, Świętokrzyski Wojewódzki Komendant Policji oraz Kielecki Klub Karate Kyokushin i PCK Oddział w Kielcach.

Jak wynika z policyjnych statystyk, na terenie województwa świętokrzyskiego najwięcej rozbojów dokonywanych jest na osobach samotnych, w godzinach popołudniowych. Ofiarami przestępstw są najczęściej osoby chodzące po ulicach, parkach, miejscach odludnych,

Krótki pokaz samoobrony w wykonaniu Katarzyny Świercz, dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu ŚUW, która karate trenuje od lat.

będące pod wpływem alkoholu czy też przebywające w rejonach lokali gastronomicznych i dyskotek. Sprawcami rozbojów ulicznych są najczęściej młodzi mężczyźni wykorzystujący sprzyjające okoliczności.

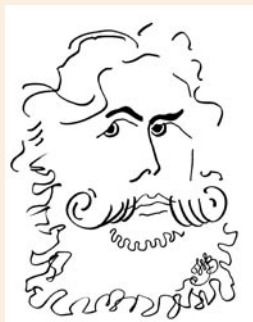
Wzrastająca różnorodność czynów przestępczych oraz brutalizacja zachowań indywidualnych, grupowych zmusza do poszukiwania skutecznych, a zarazem bezpiecznych środków obrony. Stąd też pomysł na zorganizowanie kolejnego kursu samoobrony dla kobiet.

Zajęcia odbywać się będą w marcu w większości powiatów regionu świętokrzyskiego. W tym czasie, dwa razy w tygodniu, kobiety pod okiem doświadczonych instruktorów uczyć się będą podstawowych technik samoobrony. Uczestniczki zostaną także zapoznane z przepisami prawnymi z zakresu obrony koniecznej i stanu podwyższonej konieczności, pierwszej pomocy przedmedycznej oraz nauczą się zachowania w sytuacjach kryzysowych. Po ukończeniu kursu każda uczestniczka otrzyma zaświadczenie uczestnictwa w szkoleniu. Kurs jest bezpłatny.

Każdorazowo informacje o terminie oraz miejscu odbywania się zajęć przekazywać będą lokalne media oraz zostaną one umieszczone na stronach internetowych powiatowych komend policji oraz Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach. Ponadto na terenie miasta, w którym realizowana będzie akcja, rozwieszone będą plakaty informacyjne.

Kulturalny eksport

Bogumił Wtorkiewicz

Plastyk, karykaturzysta, satyryk, poeta, projektant mody awangardowej. Honorowy Doktorat w dziedzinie literatury w Stanach Zjednoczonych, Honorowy Doktorat w dziedzinie sztuk pięknych w Anglii, tytuł „Osobowość Roku 1984” we Włoszech, „Wielka Srebrna Palma” za współpracę kulturalną z Francją. Wtorkiewicz

ukończył francusko-polskie podyplomowe studia specjalne na kierunku „Moda i Wzornictwo” na Université Lumière Lyon 2 oraz w specjalnym oddziale Politechniki Łódzkiej. W Kielcach założył autorskie Atelier Artystyczne „Belle Epoque”, gdzie powstają najnowsze projekty na pokazy własnych kolekcji ekstrawaganckiej mody. W 1996 r. był gościem na międzynarodowych pokazach mody „Prêt-à-porter” w Paryżu oraz brał udział w spotkaniu z projektantami mody w Londynie. W 1999 r. w Paryżu otrzymał Złoty Medal za cykl prac fotograficzno-plastycznych, przedstawiających jego kolekcję mody „Piękna dzikuska”.

Uczestniczył w wielu pokazach - „Prowokacje” w Lublinie, imprezy plenerowe w Dźwirzynie, Szydłowie, Warszawie, Kielcach. W XX jubileuszowej międzynarodowej wystawie sztuki w Olsztynie poświęconej kobiecie pt. „Jaka będę... 2008”, Bogumił Wtorkiewicz, za fotografię artystyczną pt. „Melomanki”, otrzymał wyróżnienie. W czerwcu tego samego roku modelki w kolekcji Wtorkiewicza były ozdobą 2. Świętokrzyskiego Złotu Motocykli SHL w Kielcach. Tak, jak jego niekonwencjonalne kolekcje mody, tak i prace literackie sporym dystansem do otaczającego świata i prześmiewczą konwencją.

Uwielbia posługiwać się fotografią, fotomontażem i kolażami. Wtorkiewicz pisze artykuły związane z historią mody, kultury, recenzje wystaw plastycznych oraz literackie. Podczas 40. Jubileuszowego Międzynarodowego Konkursu Poezji Religijnej we Włoszech artysta otrzymał wyróżnienie „za duże wartości artystyczne” w wierszu „Sonata księżycowa”. Nagrodzony liryk ukazał się w pokonkursowej analogii.

Ciekawostką jest, że w 1981 r. Bogumił Wtorkiewicz w konkursie z tego samego cyklu zdobył drugą nagrodę i srebrny medal za wiersz „Widok na ziemię”, a w tym samym konkursie brał także udział Karol Wojtyła.

Jest współzałożycielem Europejskiego Stowarzyszenia Sztuki i Mody „Artmode” w Warszawie, Międzynarodowej Akademii poetów w Madras, Międzynarodowego Stowarzyszenia Pisarzy i Artystów w Stanach Zjednoczonych oraz innych stowarzyszeń kulturalnych w wielu krajach. Obecnie pełni też funkcję członka Zarządu Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Kielcach.

Poznaj świętokrzyskie zakątki

Chełmowa Góra

Chełmowa Góra to najwyższe wzniesienie (351 m n.p.m.) Pasma Pokrzywiańskiego, we wschodniej części Gór Świętokrzyskich. Położona jest na północny - wschód od Pasma Łysogór (na północ od Nowej Słupi), w łuku Pokrzywianki i Słupianki. Górę budują jasne dolnodewońskie piaskowce, pokryte pokładami lessu.

Drzewostan porastający Chełmową Górę objęto ochroną w 1920 roku, tworząc pierwszy w Górach Świętokrzyskich rezerwat przyrody, który stał się zaczątkiem Świętokrzyskiego Parku Narodowego (pierwsze starania o utworzenie rezerwatu zostały podjęte przez Polskie Towarzystwo Krajoznawcze już w 1908 r.). Obecnie obszar o powierzchni 183 ha (w tym ponad 13 ha to rezerwat ścisły) wchodzi w skład Parku jako oddzielna enklawa.

Na terenie rezerwatu znajdują się naturalne stanowiska modrzewia polskiego. Niektóre rosnące tu modrzewie to ponad 200-letnie okazy (wiek najstarszych dwóch drzew wynosi prawie 340 lat). Osiągają imponującą wysokość blisko 40 metrów, a ich grubość w pierśnicy dochodzi do 1,5 m. Co ciekawe, wiele z tych drzew nie ma prostych pni, lecz wygięte na podobieństwo ogromnych szabli. Ich potężne rozmiary jeszcze na początku XX wieku utrzymywały okoliczną ludność w przekonaniu, że drzewa te mają około 1000 lat. Ze względu na liczne występowanie modrzewia Chełmowa Góra nazywana jest często Górą Modrzewiową. Niestety, podczas działań wojennych w latach 1944-1945 duża część drzewostanu uległa uszkodzeniu, a na jego miejsce zasadzono młodniki.

Badania drzewostanu prowadził tu wybitny botanik, znawca modrzewia, prof. Marian Raciborski. Na szczycie góry Polskie Towarzystwo Leśne postawiło pomnik poświęcony profesorowi, w setną rocznicę jego urodzin.

Oprócz modrzewia, na stokach góry rosną także przepiękne, ogromne sosny, dęby i buki. Gałęzie drzew to schronisko dla ptaków, których koncertów możemy wysłuchać spacerując po rezerwacie. Zamieszkuje tu aż 88 gatunków ptaków (ze 150 gatunków występujących na Kielecczyźnie).

Stoki Chełmowej Góry to także ogromna liczba kolonii mrówek. Na stosunkowo niewielkim obszarze znajduje się około pięciuset wielkich mrowisk. Najczęściej występujące gatunki to mrówka ćmawa i rudnica.

Przez górę przebiega czarny szlak turystyczny z Nowej Słupi na Szczytniak.

Warto przeczytać

Grzegorz Chmielewski: Opowieści o mistrzu Kuligu

*„Jeździł koncertowo!
...całym swym życiem
i swoją postawą uczciwego sportowca
zasłużył na to, by stać się wzorem
dla młodych adeptów sportu samochodowego.”*
Sobiesław Zasada

Książkę otrzymałam w obecności autora w czasie głośnego czytania nocą w antykwariacie u Metzgera. Czytanie dotyczyło rajdów Monte Carlo. Uczestnikami byli znani rajdowcy oraz dziennikarze reportaży sportowego, między innymi autor książki. Snuto refleksje na temat przemian, jakim ulega znany rajd Monte Carlo, jego profesjonalizacji i komercjalizacji zarazem. W takiej scenarii pojawiło się wydawnictwo o Januszu Kuligu.

Ta książka to wspomnienia o znakomitym kierowcy sportowym. To także książka o roli przypadku, losu, kar-

my w ludzkim życiu o absurdzie przypadku. Oto młody, zdolny, świetnie zapowiadający się automobilista, uznany rajdowiec, człowiek jak podkreślają wszyscy, niezwyklej zacności i przyzwoitości ginie na przejeździe kolejowym w Rzeszowie. Należy dodać na strzeżonym przejeździe kolejowym w Rzeszowie. Należy dodać, że Janusz Kulig był fanatykiem i propagatorem bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Należy dodać, że pociąg pośpieszny relacji Zielona Góra – Zamość spóźnił się tamtego dnia kilkanaście minut, żeby znaleźć się w tej samej sekundzie co Janusz Kulig na strzeżonym przejeździe, gdzie ktoś nie dopatrzył opuszczenia szlabanów. Należy dodać, że Kulig uprawiał wyjątkowo niebezpieczny sport i wielokrotnie przeżywał kraksy na pograniczu cudu – jak choćby w Rajdzie Polski w 1999 r. kiedy auto, którym jechał spłonęło doszczętnie. Tym razem cud się nie zdarzył. Był piątek, 13 lutego 2004 r.

Bożentyna Pałka-Koruba
Wojewoda Świętokrzyski

Warto posłuchać

Jimi Hendrix

„Wszystko mogę wytłumaczyć lepiej poprzez muzykę” – mawiał. Był geniuszem gitary elektrycznej i największym chyba w historii rocka nowatorem w grze na tym instrumencie. Podziwiany i ceniony za stuprocentową naturalność, znakomite improwizacje i własny, niepowtarzalny styl. Z gitarowych strun potrafił wydobyć wszystko, co miało jakiegokolwiek znamiona

dźwięku - od łkania, poprzez szalony śmiech i odgłosy bitwy. Do historii przeszedł jego występ na Monterey Pop Festival w 1967 roku, kiedy to w kulminacyjnym punkcie koncertu, prawdziwego rockowego happeningu, wykonał popisowy numer: zagrał na gitarze zębami, po czym podpalił ją i roztrzaskał o scenę.

Jimi Hendrix urodził się w 1942 roku w Seattle w stanie Waszyngton. Na gitarze sam nauczył się grać – swą pierwszą, używaną kupił jako nastolatek za 5 dolarów. Karierę muzyczną rozpoczął we wczesnych latach sześćdziesiątych jako ceniony muzyk studyjny. Nagrywał między innymi z Little Richardem, Kingiem Curtisem

i Johnem Hammondem. Koncertował także w lokalnych klubach.

W lipcu 1966 roku nowojorskim klubie bluesowym grę Hendrixa usłyszał Chas Chandler, basista zespołu The Animals, co zaowocowało wspólnymi koncertami w Europie. We wrześniu 1966 roku powstał słynny zespół The Jimi Hendrix Experience. Debiutancki koncert odbył się w październiku w paryskiej Olympii. Rok później ukazał się pierwszy album „Are You Experienced?”, który z dnia na dzień uczynił gitarzystę sławnym na całym świecie. Ta płyta to zbiór muzycznych standardów - takie kawałki, jak „Hey Joe”, „Purple Haze” czy „Foxy Lady” znane są dziś każdemu fanowi rocka. Świetną karierę przerwała przedwczesna śmierć muzyka – na skutek komplikacji po zażyciu środków nasennych, Jimi Hendrix zmarł w Londynie we wrześniu 1970 roku.

Zostawił po sobie jeszcze trzy albumy: „Axis: Bold as Love”, „Electric Ladyland” i „Band Of Gypsies”, a także wiele nagrań koncertowych i studyjnych, publikowanych w różnych zestawieniach już po śmierci artysty.

Piotr Żołądek
Wicewojewoda Świętokrzyski

Co, gdzie, kiedy?

„Boso do... Kielc” - Wojciech Cejrowski

10 lutego, wtorek godz. 19.00

Miejsce: Wojewódzki Dom Kultury, Kielce, ul. Ściegiennego 6

Informacje 041 361 27 37, 041 361 26 92

Wojciech Cejrowski – podróżnik, dziennikarz, satyryk, fotograf – zabierze Państwa w krainy egzotyczne, pełne odmiennych kultur i obyczajów. W programie spotkanie między innymi pokaz fotografii z ostatnich wypraw podróżnika, „relacje” z dalekiego świata.

„Cavewoman: seks przewodnik, czyli jak szukać i nie znaleźć faceta”

12 lutego, czwartek godz. 18.00

Miejsce: Wojewódzki Dom Kultury, Kielce, ul. Ściegiennego 6

Informacje 041 361 27 37, 041 361 26 92

Kim jest współczesna kobieta, a jaki jest dzisiejszy mężczyzna? Nie ma pytań bardziej aktualnych i właśnie na nie szuka odpowiedzi wybitny dramaturg i jeden z najbardziej rozpoznawalnych litewskich poetów - Sigita Parulskis. Do potrzeb polskich odbiorców przystosował sztukę znany scenarzysta i aktor, Cezary Harasimowicz, a w rolę tytułową wcieliła się znakomita Hanna Śleszyńska.

Czesław Śpiewa – koncert

19 lutego, czwartek godz. 19.00

Miejsce: Dom Kultury, Włoszczowa, ul. Wiśniowa 17

Informacje 041 394 33 03

Czesław Śpiewa to projekt muzyczny Czesława Mozila - Polaka, który od piątego roku życia mieszkał w Danii. Powrócił do Polski w wielkim stylu. W 2007 roku nawiązał współpracę z zespołem Hey i wziął udział w nagraniu płyty „Hey Unplugged” grając na akordeonie. W kwietniu 2008 roku do sklepów trafiła pierwsza płyta artysty Czesław Śpiewa „Debiut”. Płyta znalazła się na 4 miejscu najlepiej sprzedających się albumów 2008 roku, a piosenka „Maszynka do świerkania” została uznana przez wiele stacji radiowych za przebój minionego roku.

Świętokrzyskie Dni Muzyki

27 lutego, piątek godz. 19.00

Miejsce: Filharmonia Świętokrzyska, Kielce, pl. Moniuszki 2 b

Informacje: 041 368 11 40, 041 368 05 01

To już XVII edycja Świętokrzyskich Dni Muzyki organizowanych przez Filharmonię Świętokrzyską. Na inaugurację zagrają: Bartosz Bryła – skrzypce, Michał Bryła – altówka, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Świętokrzyskiej pod batutą Jacka Rogali.

Zimowy Obóz Karate - Sanok

16 - 21 lutego

Miejsce: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji 38-500 Sanok

Informacje Kielecki Klub Karate Kyokushin, ul. Żytnia 1,

tel. 041 361 38 02 w godz. 12-16

Kielecki Klub Karate Kyokushin organizuje w okresie ferii zimowych obóz sportowo-rekreacyjny w Bieszczadach. Do udziału zaprasza osoby trenujące, jak również te niezwiązane z karate.

Przepisy kulinarne

Gęś pieczona z jabłkami i suszem

Składniki: Gęś średniej wielkości, 5 dag masła, 60 dag jabłek, 1 kg suszonych owoców, 1/2 szklanki białego wina, majeranek, tymianek, sól, ząbek czosnku, 1/2 łyżeczki cukru.

Sposób przyrządzenia: Młodą, sprawioną gęś osuszyć, natrzeć solą, cukrem, majerankiem, tymiankiem, czosnkiem i pozostawić na mniej więcej godzinę. Następnie nadziać gęś jabłkami, zaszyć, ułożyć w brytfannie, podlać szklanką wody, winem i łyżeczką masła. Piec ok. trzech godzin, polewając co jakiś czas sosem wytworzonym z masła, wody i gęsi.

Suszone owoce namoczyć w gorącej wodzie. Na pół godziny przed końcem pieczenia gęś obłożyć upieczonymi owocami, połać sosem. Resztę sosu podać w sosjerce. Półmisek można przybrać zieloną sałatą, pietruszką i plasterkami cytryny.

Gęś podawać z kapustą zasmażaną lub gorącymi buraczkami,

Przepis przygotowany przez Joannę Bisztygę z Łoniowa.

Pieróg gryczany

Składniki: 30 dag mąki, 2 żółtka, kostka masła lub margaryny, 2 łyżki śmietany, 1/2 łyżeczki soli.

Składniki na farsz: 1/2 kg ryby, 5 jajek, szklanka kaszy gryczanej, 2 cebule, 3 łyżki oleju, sól, pieprz, grzyby, kieliszek wytrawnego wina lub wódki.

Sposób przyrządzenia: Do mąki dodać pokrojoną margarynę, sól, żółtka i śmietanę. Zagnieść ciasto, uformować kulę i odstawić w chłodne miejsce. Następnie sprawić rybę, umyć i osuszyć, przyprawić solą i pieprzem. Odstawić w chłodne miejsce.

Ugotować kaszę na sypko. Posiekać cebulę, po czym zeszklić na rozgrzanym oleju (najlepiej rzepakowym). Włożyć do niej kawałki ryby i krótko obsmażyć. Dusić pod przykryciem z dodanym alkoholem (około 10 minut).

Jajka ugotować na twardo, obrać i grubo posiekać. Podduszoną rybę z cebulą przestudzić, wymieszać z ugotowaną kaszą gryczaną, obgotowanymi grzybami i posiekanymi jajkami. Doprawić solą i pieprzem. Schłodzone ciasto rozwałkować i prostokąt o grubości jednego centymetra. Włożyć do prostokątnej formy, wypełnić przygotowanym wcześniej farszem, przykryć górę ciastem i skleić brzegi. Tak uformowany pieróg piec do godziny w średnio nagrzanym piekarniku.

Przepis przygotowany przez Elżbietę Chuchałę z Wólki Bałtowskiej.